

Pozdravljeni spoštovani gostje, kolegice in kolegi!

Leto je naokrog in zopet praznujemo svoj praznik. Praznik, ki obeležuje podpis prve kolektivne pogodbe, vendar tokrat z rahlim grenkim priokusom, da je bilo v zadnjih časih veliko povedanega, vendar malo oziroma premalo narejenega. Panoga in razmere na trgu se odražajo tudi na razmerah in odnosih na delovnih mestih. Upam si trditi, da se ni nič spremenilo od kriznih časov, mogoče je še slabše, glede na veliko razdrobljenost v panogi. Gradbeni delavec in njegova pravica sta skoraj izginila v pozabo, za vladajočo elito in lastnike kapitala sta zadnja stvar s katero bi se v sedanjem trenutku ukvarjali. Nikoli ni primeren čas in vedno imajo bolj pomembne zadeve. Ne vem kaj je bolj pomembnega, kot razmere v panogi od katere je odvisna celotna gospodarska slika države.

Vsi bi samo popuste, olajšave, da pa bi kdo dal več, pa ni za videti, še za norega te imajo, če kaj takega omeniš. Takoj vedo povedati, da tega ne razumeš, da ne moreš vedeti kaj je zate prav in kaj ne, to lahko vedo samo nezmotljivi direktorji in lastniki kapitala ter razni svetovalci. Ti slednji so manipulatorji in pogrebniki, še posebej zato, ker je na površju še vedno veliko nesposobnih kadrov, ki se zatekajo po take usluge, ki veliko stanejo, a ne prinašajo rešitev. Vedo nam namreč očitati, da imamo v družbah preveč socialne ureditve, pa čeprav je tri četrtine zaposlenih na minimalni plači.

Razmere na splošno v državi, so katastrofalne. Razmere, ko politične stranke na svojih shodih prepevajo internacionalo - delavsko himno, ko se tolčejo po prsih kako bodo one poskrbele za delavce, so zelo nevarne in zaskrbljujoče. V takih časih se je potrebno pripraviti na boj za delavske pravice, za človekove pravice. Politika jih nikoli ni dala, vedno jih je jemala. Že pred drugo svetovno vojno je politika izkoristila delavce za svoje interese. Posledice, kot vsi vemo so bile strašne.

Temu moramo reči ne, naša opcija so sindikati, ki s svojim delovanjem, ki ne razlikuje delavcev po političnem prepričanju, rasi, veri, spolni usmerjenosti, ampak je njihovo vodilo solidarnost in boj za delavske pravice, ki so obenem tudi človekove pravice. Mi smo tisti, ki moramo skrbeti za svojega brata in sestro na delu, pomagati drug drugemu, tudi v trenutkih, ko se to zdi nemogoče.

Že 4. junija 1937 so vedeli kako se delajo kolektivne pogodbe, že pred 79 leti so vedeli kaj pričakujejo zaposleni in kaj pričakujejo od zaposlenih. Na naslovni strani kolektivne pogodbe je zapisano »cena 2 din«. Ja, potrebno je bilo plačati, nič ni bilo podarjenega.

Kaj pa danes, ko pravice koristijo vsi, tudi tisti, ki niso zato storili ničesar. Vedno moramo povedati nečlanom, da dobivajo ugodnosti za katere niso storili nič, vedno je potrebno na glas povedati, da so priskledniki. Člani in članice moramo jasno povedati, da je vse kar imamo, pridobljeno s trdim delom sindikata, da ni nič samoumevnega.

Danes imajo ceno samo stvari, ki se ne tičejo delavcev, vse kar se tiče nas je nepomembno. Pa ni res, brez nas ni ničesar. Zavedati se moramo, da smo med seboj soodvisni, delodajalci nas morajo nehati postavljati na stranski tir. Kaj ni že čas, da se vrne dostojanstvo delavcem, še posebej gradbenemu delavcu. Tu lahko naredimo največ sami, saj se moramo znati ceniti, moramo se potruditi, da se začnemo vsi zavedati, da je poklic gradbenega delavca cenjen, da to ni kar tako, še posebej sedaj, ko so težnje po deregulaciji poklicev tako velike.

Kapital bo reven, če bodo revni delavci. Ali res kdo misli, da bo nekdo z minimalno plačo gradil, kupoval nove avte, zapravljajal denar po raznih prireditvah? Če kdo, se ta močno moti.

Čas je, da se vsi zavemo, da so bogati delavci, znak bogate in socialne družbe. Take družbe, ki se ukvarja s izboljševanjem šolstva, izboljševanjem zdravstva, spodbujanjem inovativnosti. Take družbe, ki skrbi za zadovoljstvo svojih državljanov - delavcev.

Še enkrat bom povedal, da do tega ne bomo prišli, če bomo dajali delodajalcem samo odpustke, kot je znameniti odpustek pri plačevanju v pokojninsko blagajno. Edini v Evropi naši delodajalci plačujejo manj kot delavci in sicer samo 8,5 %, ravno za toliko so naše plače manj obremenjene, kot v Avstriji in sicer v korist delodajalcev. In zakaj vse tako? Rekli so, da za nova delovna mesta, za konkurenčno gospodarstvo. Pa na žalost nič od tega, panoga je propadla, delovnih mest ni, razvoja ni, pa bi zopet eni hoteli olajšave. Res

neokusno in brez morale. Poslovna kultura je še vedno v temi, pa ni videti, da bi kaj kmalu prilezla na plano.

Zaradi takega ukrepa se sedaj država zopet pripravlja na pokojninsko reformo, iščejo rešitve zopet pri nas, da bi nas obremenili, da ne bi mogli dolgo uživati v pokoju. Ne vem imam občutek, če bi lahko, bi nas verjetno kar usmrtili, ko izpolnimo pogoje za pokojnino, samo, da bi denar ostal za privilegirance, od katerih marsikateri ni vplačal niti centa v pokojninsko blagajno.

V preteklih letih sem že večkrat povedal, da če kdo ne ve ali mu ni ali pa je njegov cilj samo odpuščanje, tak občutek dobiš, če poslušáš, ko govorijo, da je problem fleksibilnost trga dela. Fleksibilnost je po njihovem samo način kako odpuščati, naj naredi prostor drugim, naj odide, pusti, da drugi sposobni delajo in razvijajo panogo, da sposobni ustvarjamo. Ali ni cilj ustanavljanj gospodarskih družb, med drugim tudi zaposlovanje, ne pa samo dobiček? Nikjer ne najdemo med cilji in vizijami družb odpuščanja, vsak dan pa ne poslušamo drugega, kot, kakšen rigidni-togi trg dela imamo.

Nič se nismo naučili iz krize. Vedno enaka ravnanja, ni zdrave konkurence, čisti kanibalizem, zapitek pa na koncu vedno plačamo delavci, ko ostanemo brez dela. Smo najmanj krivi, ko opozarjamo, pa nas nihče ne posluša, saj tega ne razumemo, radi porečejo, ker so tehnike zelo zahtevne. Ko se na koncu zgodi stečaj, ne vem kaj je tu zahtevnega, važno je le, da je direktor poskusil reševati, naredil program prestrukturiranja in je že vse v redu, ni več odgovoren, tu pa se res človek vpraša kdo piše te zakone in za koga.

Pravijo, da so pred nami bolj svetli časi. Jaz pravim, da bodo taki kakšne si bomo sami naredili, ali bodo svetli ali bodo temni pa je odvisno od nas. Namesto nas ne bo naredil nihče nič.

Dokaz je nova kolektivna pogodba gradbenih dejavnosti, ki je težko prigarana, vendar od samega začetka nespoštovana. Zadeve, ki so pisane na kožo delodajalcem, bi se morale prisilno izvajati, čeprav so zapisane v obliki kje je potreben dialog in dogovarjanje. Ne spoštujejo se delovni časi, kršitve pri izplačilu plač, ni izplačila regresov, malic, prevozov, ne nadurnega dela, slednjega se ne odreja po ZDR. Istočasno pa se zahteva, da se dela preko vseh zakonskih omejitev. Avtocestno gradbišče zopet kaže slabo sliko, prej ni bilo nič

boljše na železnici od Pragerskega do Hodoša. Inšpekcije pa kot vedno ne delajo ob sobotah in nedeljah, za njih ni neenakomerno ali začasno prerazporejenega delovnega časa, za njih ni dela ob sobotah in nedeljah, čeprav nam, ko se pritožujemo radi govorijo, da so to normalni delovni dnevi.

Spoštovani, v sedanjih trenutkih moramo biti še bolj povezani, ne pustiti, da mediji manipulirajo z nami, moramo biti solidarni in vedno pripravljeni na akcijo. Nikoli ne smemo pozabiti, da pravice niso samoumevne, da nobena pravica ni stalna, da se je za njih potrebno vedno boriti. Vsi moramo dodati k temu svoj delež, nikakor se ne smemo zanašati na to, da bo kdo naredil kaj namesto nas. Tega ni bilo in nikoli ne bo, če kdo trdi drugače, je v zmoti.

V luči sprememb v ZSSS, katere član je SDGD, pa upam, da se bomo začeli kmalu ukvarjati z članstvom in se prenehali ukvarjati sami s seboj. Bodočnost SDGD bo taka, kot bo to hotel SDGD. Dokler bom imel tu kako besedo, bo SDGD v službi članov in članic, še bolj se bo potrebno angažirati na terenu, to se pričakuje od vseh nas in od naših strokovnih sodelavcev v regijah in sindikalnih pisarnah na vzhodu in na zahodu. Slednje ali vzhod ali zahod niti ni pomembno, delovati je potrebno med članstvom, vedno v sindikalnem duhu, širiti idejo in s svoji zgledom narediti sliko SDGD bolj jasno in priljubljeno med člani in nečlani.

Še bolj je potrebno načelno in argumentirano nastopati v pogajanjih z delodajalci, pri tem morajo biti lastni interesi drugotnega pomena. Na prvem mestu sta član in njegova pravica, delati moramo izključno za dobrobit članov in članic SDGD.

Ob stanovskem prazniku vsem čestitam. Želim, da se razmere v panogi izboljšajo. Želim, da dialog ne bo samo mrtva črka na papirju, ampak bo končno res zaživel ter tako omogočil boljše čase slovenskemu gradbenemu delavcu.

Dušan Zelenjak
Predsednik SDGD